

Poikkikansalliset tiedon verkostot korkeakoulupolitiikassa

Hankkeen esittely
Sivistysvaliokunta 6.9.2022

Jaakko Kauko, Katri Eeva, Jarmo Kallunki

Hankkeen tutkijat

Jaakko Kauko
Professori
FT, dos.

Katri Eeva
Tutkijatohtori
DPhil

Jarmo Kallunki
Väitöskirjatutkija
KM, FM

Paula Saarinen
Tutkija
KM, MA

Joni Forsell
Tutkija
KM

Knowledge, Power, and Politics (EduKnow)
-tutkimusryhmä Kasvatustieteiden ja
kulttuurin tiedekunta
<https://research.tuni.fi/eduknow/>

Ohjausryhmä

Professori Luis Miguel Carvalho (Lissabonin yliopisto)

Professori Sotiria Grek (Edinburghin yliopisto)

Professori Eric Mangez (Louvainin yliopisto)

Professori Taina Saarinen (Jyväskylän yliopisto)

Tutkijatohtori Antti Gronow (Helsingin yliopisto)

Yliopistonlehtori Maija Salokangas (Maynoothin yliopisto)

Tutkimuksen tavoitteet ja oletettu vaikutus

Tutkimme miten suomalainen korkeakoulupolitiikka toimii EU:n kehyksessä.

Tarkastelemme

- poikkikansallisia tiedon verkostoja ja niiden toimintaa sekä vaikutusta korkeakoulupolitiikkaan
- poikkikansallisten verkostojen roolia tiedon tuottamisessa ja valinnassa sekä verkostossa syntyvän (pehmeän) vallan muotoutumista

Sivistysvaliokunnan havainnointi

Tutkimuksen kiinnostuksen kohteena:

- Tiedon verkoston toiminta, tiedon kulku ja käyttö
- ”Pehmeä valta” EU:n ja Suomen suhteissa

Havainnoidaan tiedon verkostoon liittyen:

- Narratiivit, käytännöt, perinteet, dilemmat (Rhodes 2011)
- Poliittiset tilanteet, toimintamahdollisuudet ja toimintatila (Kauko ym. 2018)
- Sivistysvaliokunta tiedonkäytön keskeisenä solmukohtana (politiikka, tieto)

Ei havainnoida tai raportoida:

- Yksilön ominaisuudet, maneerit, henkilökohtaiset kuulumiset
- Tarkoituksena ei ole arvioida, arvostella tai ”narauttaa” vaan ymmärtää laajan kokonaisuuden toimintaa
- Tarkoituksena ei ole havainnoida tiedonkäytön ”oikeaoppisuutta”

Havainnoinnin käytäntöjä

- Osallistuminen on vapaaehtoista ja päätös henkilökohtainen
- Vain kirjallisen suostumuksen antaneita havainnoidaan
- Havainnoinnin voi keskeyttää ilman seuraamuksia (ei estä siihen asti kerätyn aineiston käyttöä)
- Itseään koskevia otteita voi pyytää nähtäväksi havainnointikaudella
- Osallistujat eivät pääsääntöisesti tule tunnistetuiksi vaan esitetään laajemman ryhmän jäsenenä. Kuitenkin samassa tilanteessa olleet osallistujat saattavat tunnistaa pseudonymisoidun henkilön
- Käytännöistä voidaan keskustella ja niitä voidaan kehittää

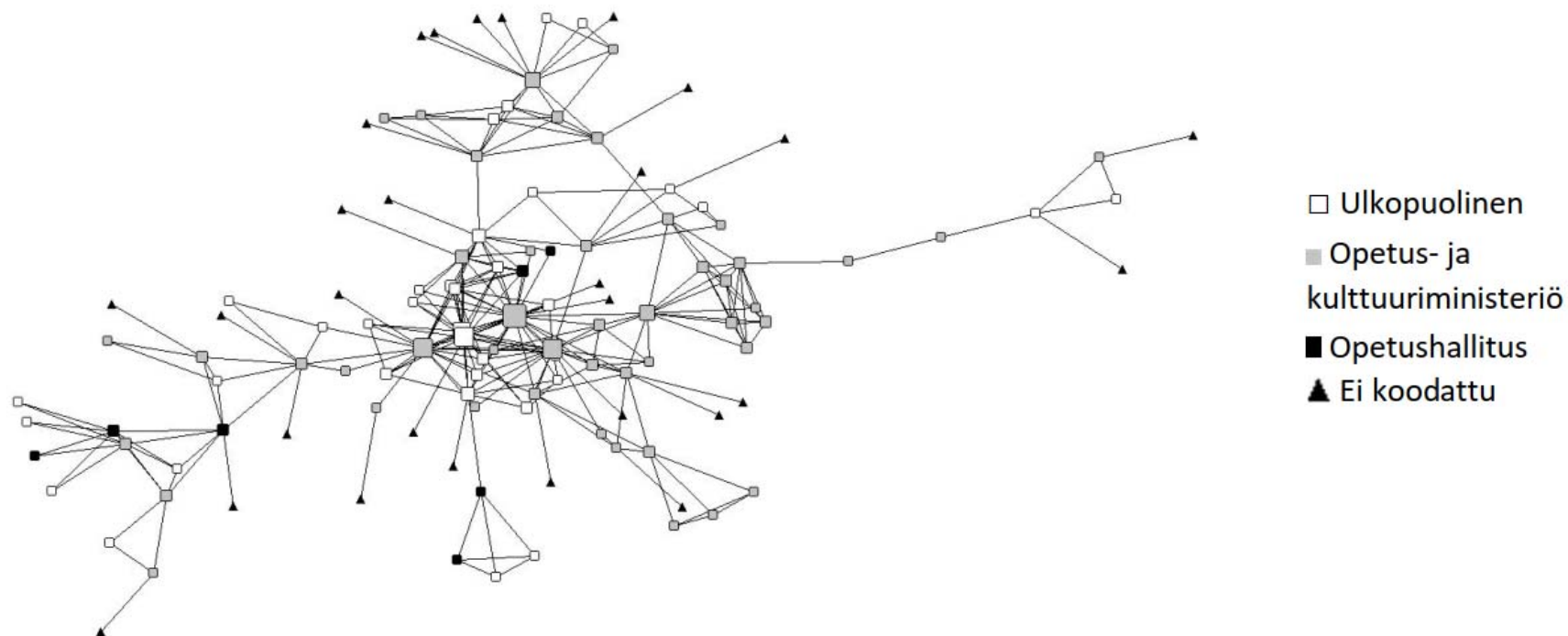
Keskustelu: Havainnoinnin toteutus

- Ehdotuksemme: havainnoitsijat voivat osallistua valiokunnan kokouksiin valtiopäivien loppuun saakka
 - Ilmoitamme etukäteen, mikäli valiokunta näin toivoo
 - Valiokunta voi pyytää havainnoitsijoita keskeyttämään havainnoinnin väliaikaisesti, mikäli jotain osaa kokouksesta ei voi havainnoida
- Onko mahdollista päästä sivistysvaliokunnan kokousmateriaalin jakelulistalle?
- Dialoginen toiminta: epäilyksistä ja kysymyksistä voi keskustella havainnoitsijan ja tutkimuksen johtajan kanssa matalalla kynnyksellä
- Havainnointiin perustuvia tutkimusraportteja voidaan julkaista aikaisintaan alkuvuonna 2024

Esimerkkejä raportoinnin tavasta (esitetään tarvittaessa)

Verkostoanalyysi

Kauko J, Pizmony-Levy O & Kallunki, J (2021). Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmien sosiaalinen rakentuminen 2010-luvulla. Teoksessa J. Varjo, J. Kauko & H. Silvennoinen Koulutuksen politiikat. Kasvatustieteellinen seura.

Kuva 4. Opetus- ja kulttuuriministeriön yksilöverkosto ja jäsenten taustaryhmä (jäsenyys vähintään viidessä samassa työryhmässä)

Haastattelu

lakkautuksista. Samoilla linjoilla ovat poliitikot, joista eräs kuvasi yksikköjen lakkautamispuheita näin: ”poliitikolle se on ihan selvä aluepoliittinen itsemurha”. Toisella poliitikolla jonkinasteinen yliopistojen yhteistyö näkyy välttämättömänä ja lakkautuspuheet taas näyttäytyvät utopistisina ja jopa tarpeettomina:

”Se mitä nyt näen, että on tapahtumassa, niin on se, että on ihan selvä, että tällaisia yhteistoimintarakenteita yliopistojen kesken pitää syntyä. Mutta ajatus siitä, että meillä lopetettaisiin yliopisto-opetusta joissakin yliopistoissa niin en usko, että sellainen tulee olemaan mahdollista. Enkä tiedä onko se edes järkevää ainakaan nyt näköpiirissä olevassa tulevaisuudessa.” (Poliitikko.)

Table 6.1. The type of expertise and knowledge/data constructed and circulated in the country-specific recommendations as perceived by informants.

Expertise	Knowledge/data
Neutral	Comparable
Objective	Evidence-based
Non-political	Up-to-date
Independent	Wide-ranging
Compromise-driven	Practical

Kauko, J. 2011.
Korkeakoulupolitiikan dynamiikat Suomessa. [Dynamics in Finnish Higher Education Politics]. Helsinki: Helsingin yliopisto, käyttäytymistieteiden laitos.

Käytetyt henkilöryhmät: Poliitikko, virkamies [virkahenkilö], sidosryhmä, rehtori

Eeva, Katri. The EU's European Semester: Soft Power and Knowledge in the Governing of Education. University of Oxford, 2019.

Havainnointi

and attended several graduation and end-of-year events. These included performances prepared by students and teachers and speeches from “honoured” guests, e.g., local entrepreneurs, members of the municipal council, and local administrators. The audience included school staff, graduates, and their families and friends:

At the first graduation event that I attended I was invited to sit close to the stage. I prepared to take notes, as I normally did at lessons and meetings, and did not expect any special attention. Suddenly, I heard my name and position (“a researcher from the University of Tampere in Finland”) from the stage – I was listed among the honoured guests who were later to greet the graduates with some speeches. It was a complete surprise, and I had to quickly think about what to say. Later during my stay, another event

Kauko, J., Centeno, V. G., Piattoeva, N., Candido, H., Gurova, G., Medvedeva, A., Santos, I., Suominen, O. & Zhou, X. (2018) Layers of reflectivity in comparative research. In J. Kauko, R. Rinne & T. Takala (Eds.) *Politics of Quality in Education: A Comparative Study of Brazil, China, and Russia*, pp. 17–43. London: Routledge.